

عنوان مقاله:

کارکردهای اجتماعی ژانر سینمایی سامورایی از دو منظر ایدئولوژیک و آئینی-اسطوره‌ای

محل انتشار:

مجله هنرهای زیبا: هنرهای نمایشی و موسیقی، دوره 24، شماره 4 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

بصیر سلیم علاقه بند - دانشجوی دکتری پژوهش هنر، دانشکده پژوهش های عالی هنر، دانشگاه هنر اصفهان

محمدعلی صفورا - استادیار، گروه انیمیشن و سینما، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه تربیت مدرس

امیرحسین ندایی - عضو هیات علمی، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

مطالعه‌ی ژانرهای سینمایی همواره واقعیت های ارزشمندی را در مورد جامعه‌ی میزبان بیان می کند. از این رو، یکی از کارکردهای اساسی هر ژانری، کارکردهای اجتماعی آن است. ژانر سامورایی یا چامبارا، از مشهورترین و معتبرترین ژانرهای غیرهالیوودی سینماست که گرچه پتانسیل پژوهشی بالایی دارد، اما هیچگاه چنان که باید مورد توجه پژوهشگران قرار نگرفته است. از سوی دیگر با عطف به شباهت های فرهنگی ایران و ژاپن و نیز همگام با توسعه‌ی گفتمان ژانری در کشور، تحقیق در این زمینه خالی از فایده نخواهد بود. مساله‌ی اصلی مقاله‌ی حاضر این است که ژانر سامورایی چگونه با جامعه‌ی ژاپن ارتباط برقرار می کند. هدف از طرح چنین پرسشی، آشکارسازی کارکردهای اجتماعی ژانر سامورایی است. روش انجام تحقیق توصیفی-تحلیلی و گردآوری اطلاعات به دو روش مشاهده‌ای و کتابخانه‌ای صورت گرفته است. همچنین رویکرد نظری آن مبتنی بر نظریه‌ی ژانر در سینما و خاصه نگره‌ی معنایی-نحوی ریک آلتمن است که به موجب آن کارکردهای اجتماعی را در دو حیطه‌ی ایدئولوژی و آیین-اسطوره می‌کاوند. نتیجه این که چامبارا در زمینه‌ی ایدئولوژی برخلاف تصورات تقلیل‌گرایانه نمایانگر متنی یکدست نیست بلکه در طول چند دهه حیات خود، به سبب تحولات سیاسی و اجتماعی و فرهنگی، فراز و نشیب های فراوانی را پشت سر گذاشته است. جنبه‌ی آئینی-اسطوره‌ای چامبارا، هم ریشه در ارزش های حاکم بر جامعه‌ی ژاپن عصر فئودالیت دارد که عاقبت زمینه‌ساز سقوط ژانر شد.

کلمات کلیدی:

سینما، ژانر، ژانر سامورایی، ایدئولوژی، آیین-اسطوره

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1774937>

